

**Het Stadsarchief van 's-Hertogenbosch
en
de bevolkingsregisters van 1890-1900**

In deze registers staat de Bossche bevolking genoteerd uit de periode 1890-1900. Aan de hand van indexen zijn de verschillende gezinnen en personen terug te vinden, die op één adres woonden (behalve de dienstboden).

Let op: de stad was in wijken verdeeld (aangeduid met letters) en alle huizen binnen deze wijk kregen een opeenvolgend nummer. De huizen waren dus **niet** per straat genummerd. Zie voor meer informatie de inventaris, archiefnummer 24.

Indexen

Familienaam bekend:

Er zijn fiches van de klappers over de periode 1890-1895 en 1895-1900, die gerangschikt zijn op de eerste letter van de familienaam. ('**Bev. reg. 1890-1895, klapper 1890-1895**' en ook voor de periode 1895-1900).

In de index staan geen kinderen, inwoners van Reinier van Arkel, militairen en dienstboden (zie onder).

Bij de schrijven in de klapper begon men op de rechterbladzijde; personen die later ingeschreven zijn, staan op de linkerbladzijde.

1890-1895 Op de rechterpagina alfabetisch de inwoners van 1890: links de aanvullingen tot 1895

Voorbeeld van een pagina:

Boekdeel	Blad	Familienaam	Voornamen	wijk/nummer van het huis	
2	350	Cauwelaar	Elisabeth	C	C
				184	178
2	340	Cauwelaers	Petrus Johannes	E	
				198	
2	286	Cauwenberg	Cornelius	E	
				141	
3	515	Cavé	Christianus	C	
				230	

Als voorbeeld: C. Cauwenberg. Hij woont dus in wijk E, huisnummer 141. Om hem in het bevolkingsregister terug te vinden, pakt u : 'bev.reg. 1890-1900, wijk E, boek 2, blad 186.

1895-1900 Op de rechterpagina alfabetisch de inwoners uit 1895 (namen van kinderen niet opgenomen): Links de aanvullingen tot 1900 (ongeveer bij dezelfde familienaam als rechts).

Voorbeeld van een pagina:

Familienaam	Voornamen	wijk/nummer	deel folio	w/n	d/f
Cauwelaar	Elisabeth	C	2	C 2	
		178	337	188	361
Cauwenberg	Cornelius	E	2		
		141	286		

Hetzelfde voorbeeld: C. Cauwenberg woont nog steeds: wijk E, nummer 141. In het bevolkingsregister pakt u het fiche 'bev.reg. 1890-1900', wijk E, boekdeel 2, blad 286. (dat is dus hetzelfde fiche van hierboven!)

Naar het register zelf toe.

Voor het vinden van het gezin of de persoon in het bevolkingsregister zelf noteert u:

De naam	Cauwenberg, C.
De letter van de wijk	E
Het boekdeel van die wijk	2
Het bladnummer	286

Het huisnummer is dus niet nodig om de persoon in het bevolkingsregister terug te vinden.

U neemt uit de lade met fiches 'bev.reg. 1890-1900' dat fiche waarop het juiste deel (= wijk + band) en het goede folio staat. Hierop staat de samenstelling van het gezin (en tevens inwonenden behalve de dienstboden) onder elkaar genoteerd. Verder staat er: de onderlinge relatie, godsdienst, beroep, datum van vestiging, datum van overlijden of datum van vertrek. Is een gezin of persoon binnen de stad verhuisd dan staan de verschillende adressen ook genoemd, maar niet de datum van verhuizing. Bij verhuizing naar een andere wijk wordt men in het register van die wijk opnieuw ingeschreven; bij de oude wijk staat dan een verwijzing, evenals in de klappers.

Verdere moeilijkheden en mogelijkheden.

Gestichtsbewoners (klooster, weeshuis, gasthuis e.d.)

Staan in de index. Er is een register/microfiche: 'bev. reg. 1890-1900 Gs'.

Reinier van Arkel is apart (ook niet in vestiging en vertrek):

Patiënten 1877-1949: zie 'bev.reg. 1910-1920'. Chronologisch ingeschreven; index 1877-1899.

Personeel 1876-1949. Zie 'bev.reg. 1910-1920'. Chronologisch ingeschreven; geen index.

Schippers (ook enkele circusfamilies):

Er is een eigen register/microfiche: 'bev.reg. 1890-1900 Sch'. In de gewone index.

Dienstpersoneel:

Er is een eigen register/microfiche: 'bev.reg. 1890-1900 Db'. Wel opgenomen in vestiging/vertrek.

Militairen:

Zie 'bev.reg. 1910-1920. militairen I'. Betreft de periode 1890-1912. Alfabetische naamlijst voorin. Niet in vestiging/vertrek.

Registers van Vestiging, 1890-1900.

Registers van Vertrek 1890-1900.

Ingeschrevenen en afgeschrevenen: chronologisch op eerste letter familienaam. Geen naam index.

Wel een verwijzing naar het bevolkingsregister: wijk, boekdeel, en folio.